

मुरा राँगोः भैसीको नश्ल सुधारका लागि विशेष योगदान

पासुदेव पौडेल
१ अप्रैल, २४ जेठ

भारत सरकारको सहयोगमा नेपालमा ल्याउन लागिएका उन्नत जातका मुरा राँगो भैसीको नश्ल सुधारका लागि महत्वपूर्ण उपलब्ध हुने विश्वास लिइएको छ।

दूध उत्पादन वृद्धिमा नश्ल सुधारको विशेष महत्व हुने अवस्थालाई दृष्टिगत गर्दै नेपालमा २०६९ सालबाट पशुको कृतिम गर्भाधानको राष्ट्रिय अधिकार थालिएको थियो। त्यसयता पोखरा, लहान र नेपालगञ्जमा पशु प्रजनन कार्यालयमार्फत पशुको नश्ल सुधारका लागि वीर्य सइकलन गरी देशका विभिन्न जिल्लामा पठाउने गरिएको छ।

कायार्यालयमा पठाउने गर्दै त गाइभैसी र बाँचाको शुद्ध नश्ल सुधारका लागि वीर्य सइकलन गर्दै आइएको राष्ट्रिय पशु प्रजनन कार्यालय पोखराको प्रमुख डा जगदीश पाण्डेयले जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार अधिल्लो वर्ष पोखरा कार्यालयबाट मात्रै करिब छ लाख डोज वीर्य सइकलन गरेर विभिन्न जिल्लामा पठाइएको थियो। त्यसवर्ष लहान कार्यालयबाट तीन लाख डोज र नेपालगञ्ज कार्यालयबाट ५० हजार डोज वीर्य वितरण गरिएको थियो। पोखरा कार्यालयले वीर्य सइकलन एवम् वितरणबाट वार्षिक तीन करोड १६ लाख राजस्व सइकलन गरेको उहाँले बताउनुभयो। कार्यालयले अधिल्लो वर्षको तुलनामा यसवर्ष ३३ प्रतिशत डोज वीर्य

थप्ने उद्देश्य राखेको छ।

अधिल्लो वर्ष गाइभैसी र बाँचागरी पाँच लाख १९ हजार डोज वीर्य सइकलन गरिएको थियो। जसबाट रु पाँच करोडको हाराहारीमा राजस्व सइकलन हुने अनुमान गरिएको छ। चालु आवाको चैतसम्पर्कीय रूपीकरोड सइकलन भइसकेको जनाइएको छ। पछिल्ला समयमा नश्ल सुधारसँगै किसान पाडपाडी, बाँचाबाँची हुक्काउनेतरफ लागेको डा पाण्डेयबताउनुहुन्छ। नश्ल सुधारले हिजोप्रति बेत ७००/२०० लिटर दूध दिने भैसीले अहिले २७/२८ सय लिटरसम्पर्कीय रूपी लिटर दूध दिन थालेको उहाँले बताउनुभयो। अन्य देशबाट ल्याउन आवश्यक प्रक्रिया अपनाउनुभै बताउन्दै उहाँले सुरुमा प्राविधिक टोली पुरो ल्याउन थालेको उहाँले बताउनुभयो। भैसीमा बंश सुधार कार्यक्रमले प्रतिवेत ३८/३९ सय लिटरसम्पर्कीय रूपी लिटर दूध दिने उहाँले भारतबाट ल्याउने भनिएका मुरा प्रतिवेत चार हजारदेखि चार हजार दुई सय लिटरसम्पर्कीय रूपी लिटर दूध दिने उहाँले भारतबाट ल्याउन लागिएका राँगमा कुनै रोग छ वा छैन, अप्णद्वयोको अवस्था कस्तो छ, कसरी हिँड्छ आदिवारे पूर्णरूपमा जानकारी दिनुभयो। प्राविधिक टोलीले ल्याउन लागिएका राँगमा कुनै रोग छ वा छैन, अप्णद्वयोको अवस्था कस्तो छ, कसरी हिँड्छ आदिवारे पूर्णरूपमा जानकारी लिने र रोग नभारका अवस्थामा सञ्चिन्धित देशको अधिकारिक पशु चिकित्सकबाट प्रमाणित गरेर मात्रै ल्याउने प्रचलन छ। डेढ महिनाभित्रमा आउने भनिए पनि यकिन मिति भने तय नभएको उहाँले जानकारी हो। उहाँले भनुभयो, “जेनेटिक मेट्रियल आउनु सामान्य कुरा होइन, यो आफैमा

मातृत्व छ।” मुरा आउने भएसँगै पोखरा कार्यालयले तिनीहस्तको व्यवस्थापन गर्ने विश्वलाई प्राथमिकताका साथ अधिकारीको छ। नश्ल सुधार प्रयोजनका लागि ल्याइने पशुलाई ल्याइसेप्शन छ २१ दिन व्यावरेन्टनमा राख्ने प्रचलन छ। आउन लागेका मुरा राँगका लागि क्वारेन्टिन लेलहरू तथार गरिसकेको र गोठ तयारी अवस्थामा रहेको उहाँले बताउनुभयो। अन्य देशबाट ल्याउन आवश्यक प्रक्रिया अपनाउनुभै बताउन्दै उहाँले सुरुमा प्राविधिक टोली पुरो ल्याउन थालेको उहाँले बताउनुभयो। अन्य देशबाट ल्याउन लागिएका मुराबारे आवश्यक जाँचुभूमि गर्ने जानकारी दिनुभयो। प्राविधिक टोलीले ल्याउन लागिएका राँगमा कुनै रोग छ वा छैन, अप्णद्वयोको अवस्था कस्तो छ, कसरी हिँड्छ आदिवारे पूर्णरूपमा जानकारी दिनुभयो। नेपालमा भारत सरकारको सहयोगमा ल्याउन लागिएका मुरा प्रतिवेत चार हजारदेखि चार हजार दुई सय लिटरसम्पर्कीय रूपी लिटर दूध दिने उहाँले भारतबाट ल्याउने भनिएका मुरा प्रतिवेत चार हजारदेखि चार हजार दुई सय लिटरसम्पर्कीय रूपी लिटर दूध दिने उहाँले भारतबाट ल्याउन लागिएका राँगमा कुनै रोग छ वा छैन, अप्णद्वयोको अवस्था कस्तो छ, कसरी हिँड्छ आदिवारे पूर्णरूपमा जानकारी दिनुभयो। भैसीले प्रतिवेत औसतमा ३०५ दिन दूध दिने अनुमान गरिन्छ। “वर्षावैदेखिको नश्ल सुधारको प्रयासका लागि मुरा जातका राँग आउन लागेको हो,” उहाँले भनुभयो, “जेनेटिक मेट्रियल दिनुभयो।

उहाँका अनुसार पोखरामा

समेटिएकाले कार्यालयमा हुनेमा विश्वास गर्ने नसकिने उल्लेख गर्नुभयो। प्रदेशसभा सदस्य पदमा जिसी श्रेष्ठले सरकारले ठोस, मूर्त र जनमुखी कार्यक्रम ल्याउन नसकेको बताउनुभयो। करितपय आवधिक योजनाका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन नसकेको उहाँले बताउनुभयो। प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रमले विद्यमान समस्याको समाधान दिन नसकने प्रदेशसभा सदस्य श्रेष्ठले उल्लेख गर्नुभयो।

प्रदेशसभा सदस्य भक्तवहादुर कुँवरले नीति तथा कार्यक्रम रामो आए पनि बजेटने कसरी समेट्छ भन्ने विषय महत्वपूर्ण हुने बताउनुभयो। उहाँले मोति पहिचान नगरी अमूर्त ढाङ्गले नीति तथा कार्यक्रम तुर्जमा गरिएको धारणा राख्नुभयो।

उहाँले नीति तथा कार्यक्रम रामो आए पनि बजेटने कसरी समेट्छ भन्ने विषय महत्वपूर्ण हुने बताउनुभयो। उहाँले मोति पहिचान नगरी अमूर्त ढाङ्गले नीति तथा कार्यक्रम तुर्जमा गरिएको धारणा राख्नुभयो।

हाल रहेका १२ वटा राँगोमध्ये आठ वटाबाट वीर्य सइकलन भइहेको छ। पोखरापत्र विश्वलाई पशुप्रजनन कार्यालयमा ५८ वटा सँडै र राँग छन्। जसमध्ये ३१ वटाबाट वीर्य सइकलन भइहेको र २७ वटा हुर्कदा अवस्थाका छन्। नेपाल लाइभर्टक सेक्टर इनोभेसन आयोजना (एनएलएसआईपी) को सहयोगमा अमेरिकाबाट ल्याइएका छवटा सौमध्यमध्ये पोखरामा चारवटा सौमध्यमध्ये पोखरामा चारवटा सौमध्यमध्ये रहेको र तिनीहस्तको व्यावरेन्टनमा राख्नाको दुई दिन वीर्य सइकलन गर्दै आएको छ।

किसानलाई पशुको शुद्ध नश्लका बारेमा जानकारी गराउन्दै तिनीहस्तको संरक्षण र प्रवर्द्धन गरी पशुजन्य वस्तुमा राज्यलाई आत्मनिर्भर बनाउने लक्ष्यका साथ आयोजनाले कार्यसकेको र गोठ तयारी अवस्थामा रहेको उहाँले बताउनुभयो। अन्य देशबाट ल्याउन आवश्यक प्रक्रिया अपनाउनुभै बताउन्दै उहाँले सुरुमा प्राविधिक टोली पुरो ल्याउन थालेको उहाँले बताउनुभयो। अन्य देशबाट ल्याउन लागिएका मुराबारे आवश्यक जाँचुभूमि गर्ने जानकारी दिनुभयो। प्राविधिक टोलीले ल्याउन लागिएका राँगमा कुनै रोग छ वा छैन, अप्णद्वयोको अवस्था कस्तो छ, कसरी हिँड्छ आदिवारे पूर्णरूपमा जानकारी दिनुभयो। नेपालमा भारतबाट ल्याउने भनिएका मुरा प्रतिवेत चार हजारदेखि चार हजार दुई सय लिटरसम्पर्कीय रूपी लिटर दूध दिने उहाँले भारतबाट ल्याउन लागिएका मुराबारे आवश्यक जाँचुभूमि गर्ने जानकारी दिनुभयो। भैसीले प्रतिवेत औसतमा ३०५ दिन दूध दिने अनुमान गरिन्छ। “वर्षावैदेखिको नश्ल सुधारको प्रयासका लागि मुरा जातका राँग आउन लागेको हो,” उहाँले भनुभयो, “जेनेटिक मेट्रियल दिनुभयो।

एमालैमा सवा लाख तथा सदस्यताको आदेदन

रासस

काठमाडौं, २४ जेठ

नेकपा (एमाले) ले सञ्चालन गरेको ‘प्रसन्न ग्रासरू’ अधियानका अवधिमात्रा एक लाख १९ हजार १६ नयाँ सदस्यताको आदेदन परेको छ। गत मझिसर ४ गतेको प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभा निर्वाचनमा अपेक्षित नितजा नआएपछि एमालेले पार्टी सुदूरीकरणका लागि गत फाराहुन ५ देखि वैशाख ९ गतेसम्पर्कीय प्रसारस्टर सञ्चालन गरेको थियो। बिहाराको बैठकमा थप छलफलपछि पारितका लागि नीति तथा कार्यक्रमलाई आप्सो धारणा राख्नुभै अपेक्षित थियो। बिहाराको बैठकमा थप छलफलपछि पारितका लागि नीति तथा कार्यक्रमलाई आप्सो धारणा राख्नुभै अपेक्षित थियो। बिहाराको बैठकमा थप छलफलपछि पारितका लागि नीति तथा कार्यक्रमलाई आप्सो धारणा राख्नुभै अपेक्षित थियो।

पार्टीका माथिल्ला र तल्ला कमिटीका नेता तथा कमिटी परिचालित सो अधियानका क्रममा उक्त सञ्चालन गर्नुभै अपेक्षित थियो।

उक्त सञ्चालन गर्नुभै अपेक्षित थियो।

पार्टीका माथिल्ला र तल्ला कमिटीका नेता तथा कमिटी परिचालित सो अधियानका क्रममा उक्त सञ्चालन गर्नुभै अपेक्षित थियो।

उक्त सञ्चालन गर्नुभै अपेक्षित थियो।

पार्टीका माथिल्ला र तल्ला कमिटीका नेता तथा कमिटी परिचालित सो अधियानका क्रममा उक्त सञ्चालन गर्नुभै अपेक्षित थियो।

उक्त सञ्चालन गर्नुभै अपेक्षित थियो।

पार्टीका माथिल्ला र तल्ला कमिटीका नेता तथा कमिटी परिचालित सो अधियानका क्रममा उक्त सञ्चालन गर्नुभै अपेक्षित थियो।

उक्त सञ्चालन गर्नुभै अपेक्षित थियो।

सुक्ति संख्या

आफुले कमाउनु भन्दा कम खर्च गर्ने गर।
- पल लिल्योरेई

सम्पादकीय

पीडितले न्याय कहिले पाउने ?

द्वन्द्वमा सहभागी नभएका ३५ सर्वसाधारण एकै ठाउँमा मारिएको त्रासदीपूर्ण घटना चितवन माडीका जनताले विर्सन सकेका छैनन्। ३५ सर्वसाधारण र तीन सैनिक गरी ३८ जनाको मृत्यु भएको त्यो त्रासदीपूर्ण घटना सम्झौदा जोकोहीको आडासिरिड हुन्छ। उक्त विस्फोटमा एक बालकले पनि ज्यान गुमाएका थिए भने ७२ जनाभन्दा बढी घाइते भएका थिए धेरै अंगभांग भएका त्यो दिन अर्थात् जेठ २२ गते। माडीबासीको त्यो कालो दिन बितेको १८ वर्ष पुगेको छ।

सार्वजनिक बसमा चढेका १२ जना सेनालाई लक्षित गरेर बाँदरमुढे खोलामा तत्कालीन विद्रोही पक्ष नेकपा माओवादीले बम विस्फोट गराएका थिए। सैनिकप्रति लक्षित विस्फोटको निशानामा महिला र बालबालिकासहितका निर्दोष नागरिक परेका थिए। निर्दोष नागरिक मारिएको घटनाले द्वन्द्वकालमा कस्ता जघन्य घटना भएका थिए भन्ने संभाउँछाघटनामा जिम्मेवार को हो? १८ वर्ष बितेका पनि पीडितले न्याय नपाउँदा देशमा कानुनी शासन छ भन्ने ठाउँ छैन। जति जति वर्ष बित्तै जान्छ, उनीहरूको पीडा पनि बलिभनैरहन्छ।

शारीरिक र मानसिक पीडा बोकेर बाँच्न बाध्य छन् बाँदरमुढे घटनाका पीडिता नेपालमा अहिले सशस्त्र लडाइ रोकिएको छ तर न्यायको लडाइ रोकिएको छैन। घटना सम्झौदा त्यसबेलाका घाइते भस्कन्छन्। त्यतिबेला लागेको घाउभन्दा बढी न्यायका लागि लइदा पाएको दुःखले चराउँछ उनीहरूलाई। त्यसैले त चाहेर पनि बिसर्सन सकेका छैनन्।

त्यसबेलाका विद्रोही पक्षको नेतृत्व गरेका पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' अहिले देशको कार्यकारी प्रमुख प्रधानमन्त्री छन्। तीन पटक सरकारको नेतृत्व गरेका प्रधानमन्त्री दाहालले पीडितलाई न्याय दिलाउन पैरे जावोस उनीहरूलाई कुनै सम्बोधन नगर्नु संवेदनशीलता नहुनु हो। बाँदरमुढे पीडितका लागि राज्यस्तरबाट खासै सम्बोधन नभएको पीडितहरूको गुनासो सुनेर न्याय दिलाउन प्रधानमन्त्रीदाहालले नै पहलकदमी लिनु जसुरा छ।

तपाईंको आज

मेष	शारीरिक भ्रमेला तुला	सहयोग मिलेउ	
वृष	ब्यापारमा लाभ	वृशिक	सत्कार मिलेउ
गिरिजन	शत्रुको भय	धनु	सम्मान मिलेउ
कर्क	भ्रमेला बढने	मकर	अप्रत्यसित लाभ
सिंह	कार्यमा सफलता	कुम्भ	आर्थिक समस्या
कन्या	मन चञ्चल	मीन	मानसिक तनाव

हरिसिंहि भविश्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६
चिना, टिप, हस्तरेखा, आखत, माटो हेन्का लागि सम्झनुहोस्।

पोखरा द्वारा उत्पीडित महिलालाई उद्योगीण तालिम

पोखरापत्र संचाददाता

पोखरा, २४ जेठ

पोखरा महानगरपालिका वडा नं. ८ वडा समितिबाट महिला उत्पीडित समुदाय सशक्तिकरण तर्फ ३ दिने उद्योगीण तालिम बुधबारबाट शुभारम्भ गरिएको छ।

कार्यक्रममा वडा नं. ८ का वडा अध्यक्ष रुद्रनाथ बरालले महिलाहरू नेतृत्वमा पुग्न राजनैतिक जिम्मेवारी सम्झाल्न योग्य बन बोले कलामा विकास हुनुपर्ने विचार गर्दछ। उक्त अवसरमा वडा नं. ८ का महिला जनप्रतिनिधि तथा

कार्यक्रम संयोजक लक्ष्मी वि.क., वडा सदस्य पवित्रा के.सी., वडा सचिव सविता दुक्काना सहित प्रशिक्षक धन बहादुर नेपाली र मधु अधिकारीले उद्योगीण बन्न मनोगत सैद्धान्तिक र प्राविधिक रूपमा दक्ष बन्न आवश्यक पर्ने योग्यताबाटे प्रष्ट्याउनुभएको थिए।

२४ जना महिला सहभागी ३ दिने उद्योगीण तालिमले महिला सशक्तिकरण एवं सविलकरणमा सहयोग पुग्ने विश्वास गरिएको छ। जेठ २७ गते सम्म हुने तालिमलाई व्यवहारमा उत्तर्ने प्रशिक्षीयहरूले प्रतिवद्धता जनाएका छन्।

लायन्स पोखरा लेकसिटी ३० औं वर्षमा

पोखरापत्र संचाददाता

पोखरा, २४ जेठ

लायन्स क्लब अफ पोखरा लेकसिटी ३० औं वर्षमा प्रवेश गरेको छ।

वातावरण संरक्षण एवं समाजसेवाको उद्देश्यसहित विभिन्न पेशा र व्यवसायमा संलग्न युवाहरूले यो क्लबको स्थापना गरेका थिए। क्लबको संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनी पोखरा उद्योग वाणिज्य संघका पूर्वअध्यक्ष हुन्। लायन्स लेकसिटी लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनी पोखरा उद्योग वाणिज्य संघका व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष प्रेम शेरचनलाई चेक हस्तान्तरण गरे।

सहयोगमा नदीपुरमा रहेको ज्ञानभूमि माविमा पानी द्याको निर्माणको लागि एक लाख रुपैयाँ सहयोग हस्तान्तरण पनि सोही अवसरमा गरिएको थिए।

क्लबका अध्यक्ष कैलाश पालिखेले क्लबका आाँदो कार्यकालका कोषाध्यक्ष एवं व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष प्रेम शेरचनलाई चेक हस्तान्तरण गरे।

सो अवसरमा क्लबमा आवद्ध सदस्यका श्रीमती तथा लायन्स क्लब अफ पोखरा उद्योग वाणिज्य संघका पूर्वअध्यक्ष हुन्। क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

क्लबका संसाधनपूर्वक अध्यक्ष कृष्णमोहन श्रेष्ठ थिए। उनीहरूले ३२५ बीने पोखरा क्लबसिटीले लायन्स क्लब ३२५ केसँग आवद्ध छ।

पेत्सन क्याम्प रामबजारमा भरतनाट्यम् नृत्य “नृत्यान्जली” प्रस्तुत

पोखरापत्र संचादाता

पोखरा, २४ जेठ

पेन्सन बितरण कार्यालय रामबजार पोखरामा सुष्टिकला स्कूल अफ फाइन आर्ट्स बैगलोरका कलाकारहरूले मंगलवार नृत्य समर्पण कार्यक्रम “नृत्यान्जली” प्रस्तुत गरेका छन्।

आजादीको अमृत महोत्सवको अवसर पारेर स्वामी विवेकानन्द कल्चरल सेन्टर भारतीय दुतावास काठमाण्डौले पेन्सन क्याम्प पोखरामा भरतनाट्यम् नृत्य प्रस्तुत गरेको हो। कार्यक्रममा भरतनाट्यम् नृत्य सुष्टिकला स्कूल अफ फाइन आर्ट्स बैगलोरका कलाकार

हल्ले आकर्षक नृत्य प्रस्तुत गरेका थिए। कार्यक्रममा प्रस्तुत नृत्यको गुरु विद्युती कन्चन दिपककुमार बानिया र भारतीय पेन्सन कार्यालय पोखराका प्रमुख लेफिटनेन्ट कर्पेल प्रशान्तसिंह बधेलले कलाकारहरूलाई कुलपति सूर्य खड्का बिखर्ची

, विशेष अतिथि नेपाली सेना परिषम पूतनापति मेजर जनरल गर्ने चलन बद्दो छ। जसले गर्दा रेथाने बाली लोप हुने अवस्थामा पुगेको छ। तर, हिमाली जिल्ला मनाड यिनै बालीमा नै आत्मनिर्भर छ।

मृत्यु भइसकेका व्यक्तिलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता

पोखरापत्र संचादाता

तनहुँ, २४ जेठ

तनहुँका स्थानीय तहले मृत्यु भइसकेका व्यक्तिलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरेका छन्। जिल्लाका अधिकांश स्थानीय तहले मृत्यु भइसकेका व्यक्तिको खातामा रकम निकासा गरेको छ।

गत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा जिल्लाका विभिन्न पालिकाले रु २४ हजार चार सय, बन्दीपुर गाउँपालिकाले रु २४ हजार एक सय ३१, भिमाद नगरपालिकाले रु २९ हजार तीन सय १४, रघिड गाउँपालिकाले रु ११ लाख १६ हजार छ सय ३० र शुक्लागण्डकी नगरपालिकाले रु १६ हजार सात सय ५८ मृत्युपश्चात् भुक्तानी गरेको छ।

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को दफा ११ (२) मा कुनै लाभग्राहीको मृत्यु भएमा, एकल महिला लाभग्राहीले विवाद गरेमा वा ऐन, नियमावली तथा कार्यविधि बमोजिम लगत कट्टा हुनुपर्ने लाभग्राहीको हक्काला वा प्रचलित कानून बमोजिमको सूचकले सम्बन्धित स्थानीय तहको वडा कार्यालयमा त्यस्तो घटना भएको ३५ दिनभित्र घटना दर्ता गराउनुपर्दछ।

रकम निकासा गरेकाले त्यस्तो कार्य सुधार गर्ने सुखाव दिइएको छ।

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को दफा ११ (२) मा कुनै लाभग्राहीको मृत्यु भएमा, एकल महिला लाभग्राहीले विवाद गरेमा वा ऐन, नियमावली तथा कार्यविधि बमोजिम लगत कट्टा हुनुपर्ने लाभग्राहीको वातानुभयो। यहाँको वातावरणमा यही बालीको उत्पादन राप्तो हुन्छ, यसको संरक्षण हुनुपर्छ, कृषि कर्मलाई प्रवर्द्धन र प्रोत्साहन गर्न आवश्यक रहेको छ”, गुरुडले भनुभयो। त्यसै चामे-५ चामेका कृषक सेव विष्टले गहुँ, फाप, करु, आलु, जौ, उवाजस्ता रेथाने बाली गर्न ज्ञान केन्द्रले वातानुभयो। “यी खेतीबाट उत्पादित खाद्यवस्तुको प्रवर्द्धन तथा संरक्षणका लागि तालिम प्रदान गरिएको छ, यसले

यसरी घटना दर्ता गर्दा लाभग्राही विवरण समेत अद्यावधिक गरी लगत कट्टा गर्नुपर्ने प्रावधान छ।

स्वस्थकर मासु खाओ, जीवन बचाओ

मासु बारे:

- ★ याद राख्नौं ६० % भन्दा बढी मानव रोगहरु पशुपन्थीबाट सर्वे गर्दछ।
- ★ निरोगी पशुपन्थी मात्रै बध गर्नै र चिस्यानमा राखेको स्वच्छ र सफा मासु पसलवाट मात्रै मासु खरिद गर्नै।
- ★ सम्भव भएसम्म वधस्थलमा बध गरिएको पशुपन्थीको मासु मात्रै उपभोग गर्नै।
- ★ बध गरेका पशुपन्थीको भित्यांश र फोहोर राम्रारी व्यवस्थापन गर्नै। वधशालाको फोहोरलाई सिधै पानीको स्रोतमा नफालौं।
- ★ छाला सहित भन्दा छाला रहित मासु स्वास्थ्यका लागि उपयुक्त हुन्छ भन्ने कुराको हेक्का राख्नै।

माछा बारे:

- ★ माछामा पाइने Omega-3 fatty acid ले मानसिक विकासमा सहयोग पुऱ्याउनुका साथै anti-ageing का लागि महत्वपूर्ण सायानको रुपमा प्रयोग गरिन्छ।
- ★ यसमा भिटामिन ए र भिटामिन बिरु प्रचुर मात्रामा पाइन्छ।
- ★ मुटुका बिरामीले समेत दैनिक २ पटक सम्म माछाको उपभोग गर्न सक्दछन्।
- ★ माछा खरिद गर्दा सकेसम्म जीवित माछा नै खरिद गर्दा बेस हुन्छ।
- ★ ताजा माछा र बासी माछा छुट्याउने तरिका सबै उपभोक्ताले जानेको बेस हुन्छ।
- ★ ताजा माछाको गिल्स उज्ज्यालो रातो हुन्छ भन्ने बासी माछाको हक्कमा खैरो र सिंगान लागेको जस्तो हुन्छ।
- ★ याद राख्नौं-ताजा माछाको शरीरमा औलाले थिच्दा गद्दैन भने बासी माछाको हक्कमा औला गडेको डाम बस्छ।

अण्डा बारे:

- ★ सम्पूर्ण पोषक तत्वको एक प्याकेज अण्डाको नियमित सेवन गर्नै।
- ★ प्रोटीन, फ्याट, भिटामिन ए., बि., डि. तथा फोसफोरस र सेलेनियम को एउटै भरपर्दै स्रोतका रुपमा अण्डालाई लिइन्छ।
- ★ दिनको दुईवटा अण्डा सेवन गर्दा शरीरलाई दैनिक चाहिने भण्डै आधा प्रोटीनको परिपूर्ति हुन्छ।
- ★ बालवृद्ध, गर्भवती, सुत्केरी जस्ता सबै शारीरिक अवस्थाका व्यक्तिका लागि अण्डा सहजै पाच्य प्रोटीनको रुपमा उपलब्ध गराउन सकिन्छ।
- ★ मासु भन्दा सुपथ मूल्यमा उपलब्ध हुने भएकाले दैनिक उपभोग गर्न सकिने।
- ★ प्रोटीनको प्याकेज अण्डा, दैनिक दुई वटा खानामा तागत र स्फूर्ति बढ्नेछ सधै सबैको ज्यानमा।

गण्डकी प्रदेश सरकार

आन्तरिक मामिला तथा कानून मञ्चालय

पोखरा, नेपाल

सम्पर्क नं: ०६१-४६७७३२/४६७७३३

मनाड रैथाने बालीमा आत्मनिर्भर

नौवीन लामिछाले

मनाड, २४ जेठ

मनाडमा खेतीयोग्य भूमि साँझुरिए गएको छ। साँझुरिएको खेतीयोग्य भूमिबाट उत्पादन बढी लिने लक्ष्यका साथ बाली परिवर्तन गर्ने चलन बद्दो छ। जसले गर्दा रैथाने बाली लोप हुने अवस्थामा पुगेको छ। तर, हिमाली जिल्ला मनाड यिनै बालीमा नै आत्मनिर्भर छ।

कातिपय स्थानमा रैथाने बाली लोप हुने भइसकेको छ। रैथाने बालीको प्रयोग कम गरी हाइब्रिड बाली लगाउने प्रचलन बद्दो छ। कम जग्गामा बढी उत्पादन र उन्नत जातको खेती गर्ने उद्देश्यले हाल विकासे (हाइब्रिड) खेतीपातीलाई प्राथमिकता दिएको पाइन्छ। उत्पादन बढी लिने उद्देश्यले साथ गरिएको खेतीले रैथाने बाली लोप भएका हुन्। चामे गाउँपालिका-१

प्राथमिकता दिएको छ। रैथाने बालीको प्रयोग कम गरी हाइब्रिड

बाली लगाउने प्रचलन र उद्देश्यले बताउनुभयो।

“यहाँको रैथाने बाली उवा, करु, गहुँ, फापरको संरक्षणमा जुटिरहेका छौं, यसको प्रवर्द्धन र रैथाने बालीको पातीलाई आत्मनिर्भर छ।

गुरुडले भनुभयो, “ज्ञान केन्द्रामार्फत यहाँ उत्पादित खाद्यवस्तुबाट केक, प्यान केकलगायतका खेतीकुरा बनाउने सीप सिकर उपयोग गरिरहेका छौं, यसले होटल व्यवसायमा सहयोग पुगेको छ, आमदानी पनि सहयोग पुगेको छ।”

रैथाने बालीको संरक्षणमा यसरी सहयोग पुऱ्याउने भए यस्ता बालीमा आत्मनिर्भरमा टेवा प्रुनेछ।

“यसको वजारीकरणलाई प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमामार्फत प्रवर्द्धनात्मक व्यापारको प्राथमिकता दिएको छ। जिल्लामा आत्मनिर्भर भएको बताउनुभयो।

गुरुडले भनुभयो, “ज्ञान केन्द्रामार्फत यहाँ उत्पादित खाद्यवस्तुबाट केक, प्यान केकलगायतका खेतीकुरा बनाउने सीप सिकर उपयोग गरिरहेका छौं, यसले होटल व्यवसायमा सहयोग पुगेको छ, आमदानी पनि सहयोग पुगेको छ।”

रैथाने बालीको संरक्षणमा यसरी सहयोग पुऱ्याउने भए यस्ता बालीमा आत्मनिर्भर भएको बताउनुभयो।

गुरुडले भनुभयो, “ज्ञान केन्द्रामार्फत यहाँ उत्पादित खाद्यवस्तुबाट केक, प्यान केकलगायतका खेतीकुरा बनाउने सीप सिकर उपयोग गरिरहेका छौं, यसले होटल व्यवसायमा सहयोग पुगेको छ, आमदानी पनि सहयोग पुगेको छ।”

गुरुडले भनुभयो, “ज्ञान केन्द्रामार्फत यहाँ उत्पादित खाद्यवस्तुबाट केक, प्यान केकलगायतका खेतीकुरा बनाउने सीप सिकर उपयोग गरिरहेका छौं, यसले होटल व्यवसायमा सहयोग पुगेको छ, आमदानी पनि सहयोग पुगेको छ।”

गुरुडले भनुभयो, “ज्ञान केन्द्रामार्फत यहाँ उत्पादित खाद्यवस्तुबाट केक, प्यान केकलगायतका खेतीकुरा बनाउने सीप सिकर उपयोग गरिरहेका छौं, यसले होटल व्यवसायमा सहयोग पुगेको छ, आमदानी पनि सहयोग पुगेको छ।”

गुरुडले भनुभयो, “ज्ञान केन्द्रामार